

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Volano g. 2, 01124 Vilnius, tel. (8 5) 219 1225 / 219 1152, el. p. smmin@smsm.lt, http://www.smm.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603091.
Atsisk. sąsk. LT30 7300 0100 0245 7205 „Swedbank“, AB, kodas 73000

PAŽYMA

DĖL BENDROJO UGDYMO PROGRAMOS MOKINIŲ, ATVYKUSIŲ Į LIETUVOS RESPUBLIKĄ IŠ UKRAINOS DĖL RUSIJOS FEDERACIJOS KARINIŲ VEIKSMŲ UKRAINOJE, UGDYMO ORGANIZAVIMO

2022 m. birželio 22 d. Nr. KA1-9
Vilnius

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos (toliau – ministerija) kancleris 2022 m. gegužės 13 d. potvarkiu Nr. P-65 „Dėl darbo grupės sudarymo“ sudarė darbo grupę (toliau – Darbo grupė) atlikti patikrinimą dėl bendrojo ugdymo programos mokinių, atvykusių į Lietuvos Respubliką iš Ukrainos dėl Rusijos Federacijos karinių veiksmų Ukrainoje, ugdymo organizavimo pasirinktose ugdymo įstaigose.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu (toliau – Švietimo įstatymas), Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. rugsėjo 26 d. įsakymu Nr. V-1766 (Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. gegužės 24 d. įsakymo Nr. V-465 redakcija) patvirtintomis Švietimo teikėjų (išskyrus aukštąsias mokyklas) veiklos planinių ir neplaninių patikrinimų taisyklėmis, Švietimo kokybės ir regioninės politikos departamento Regioninės politikos analizės skyriaus nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. balandžio 27 d. įsakymo Nr. V-641, 7.4 ir 10.3 papunkčiais, Darbo grupė 2022 m. gegužės 13 d. – birželio 5 d. atliko patikrą pasirinktose ugdymo įstaigose dėl bendrojo ugdymo programos mokinių, atvykusių į Lietuvos Respubliką iš Ukrainos dėl Rusijos Federacijos karinių veiksmų Ukrainoje, ugdymo organizavimo.

Patikros metu buvo bendrauta su mokyklų direktoriais, direktorių pavaduotojais ugdymui, analizuoti dokumentai, susiję su klasių komplektavimu, mokymo sutarčių sudarymu, mokyklų ugdymo proceso organizavimu ir vykdymu, dirbančių su ukrainiečiais, mokytojų bei pagalbos mokiniui specialistų išsilavinimu ir kvalifikacija ir kt.

Patikros metu buvo nagrinėjami šie aspektai:

1. Statistinė informacija apie Ukrainos asmenis, besimokančius Lietuvos bendrojo ugdymo mokyklose.

Patikrinimas buvo atliktas trisdešimt trijose bendrojo ugdymo mokyklose, kuriose mokosi 18748 mokiniai, iš jų – 1 462 ukrainiečiai, tai sudaro 7,8 procento nuo patikroje dalyvavusių bendro mokinių skaičiaus.

Nustatyta, kad daugiausiai ukrainiečių vaikų mokosi progimnazijose – 803 ir gimnazijose – 587. Pastebėta, kad daugiausiai ukrainiečių vaikų mokosi Kauno Aleksandro Puškino gimnazijoje – 223 mokiniai (mokomoji kalba – lietuvių ir rusų), Klaipėdos „Santarvės“ progimnazijoje – 199 (mokomoji kalba – rusų), Utenos Vyturių progimnazijoje (mokomoji kalba – lietuvių) – 109 mokiniai.

2. Ukrainos piliečių, kurie atvyko į Lietuvą ir turi teisę joje laikinai gyventi, priėmimas mokytis pagal bendrojo ugdymo programas:

2.1. mokinių priėmimas į mokyklas.

Švietimo įstatymo 24 straipsnio 3 dalimi numatyta, kad valstybės garantuojamas švietimas pagal pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas teikiamas Lietuvos Respublikos piliečiams, gyvenantiems Lietuvos Respublikoje, ir užsieniečiams, turintiems teisę nuolat ar laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje. Lietuvos Respublikos užsieniečių teisinės padėties įstatyme įtvirtinta nuostata, kad nepilnamečiai turi teisę mokytis pagal bendrojo ugdymo programas. Remiantis minėtais įstatymais, Ukrainos piliečiai, kurie atvyko į Lietuvą ir turi teisę joje laikinai gyventi, gali būti ugdomi pagal bendrojo ugdymo programas. Vaikų priėmimas į ugdymo įstaigas vykdomas bendra tvarka, kuri yra nustatyta savivaldybėse.

Lietuvių kalbos nemokėjimas negali būti kliūtis priimti asmenis mokytis. Vadovaujantis Nuosekliojo mokymosi tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2005 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. ISAK-556 „Dėl Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Nuosekliojo mokymosi tvarkos aprašas), 10 punkto reikalavimu, kuriuo nurodoma, kad iš užsienio atvykęs asmuo priimamas mokytis bendra tvarka. Mokykla pagal turimą informaciją (pateiktus asmens patirtį ir pasiekimus įrodančius dokumentus) priima asmenį mokytis į klasę, kurioje mokosi jo bendraamžiai, arba (ir) į išlyginamąją klasę (grupę), o 3 punktu nurodoma, kad asmuo, pageidaujantis mokytis, mokyklos vadovui teikia prašymą. Prašymą už vaiką iki 14 metų teikia vienas iš tėvų (globėjų), vaikas nuo 14 iki 18 metų – turintis vieno iš tėvų (rūpintojų) raštišką sutikimą.

Patikros metu nustatyta, kad visose tikrintose mokyklose asmenų, atvykusių iš Ukrainos ir norinčių mokytis pagal Lietuvos bendrojo ugdymo programas, prašymai pateikti laikantis nustatytų reikalavimų. Pažymėtina, kad asmens mokymo(si) patirtį ir pasiekimus įrodančius dokumentus pateikė tik 41 asmuo, atvykęs iš Ukrainos, tai sudaro 2,8 procento nuo bendro besimokančių ukrainiečių skaičiaus. Pastebėta, kad 23 mokyklos (70 proc.) neturi arba joms nėra pateikta nė vieno asmens patirtį ir pasiekimus įrodančio dokumento (tik vienoje mokykloje visi besimokantys mokiniai pateikė reikiamus dokumentus).

2.2. mokymo sutarčių sudarymas.

Vadovaujantis Švietimo įstatymo 45 straipsnio 1 dalies ir 5 dalies teisiniu reglamentavimu švietimo santykiai tarp mokinio ir švietimo teikėjo įforminami mokymo sutartimi, kuri sudaroma iki pirmos mokymosi dienos. Tikrinimo metu nustatyta, kad švietimo santykiai tarp mokinio ir švietimo teikėjo įforminami rašytinėmis mokymo sutartimis, 2 egzemplioriais. Nustatyta, kad su 1 062 asmenimis sudarytos sutartys tik lietuvių kalba, o su 384 asmenimis sudarytos sutartys dviem kalbomis (lietuvių ir ukrainiečių / rusų), tačiau vienoje mokykloje su visais (16) asmenimis mokymo sutartys nebuvo sudarytos. Mokyklos direktoriaus teigimu, mokiniams mokantis tik lietuvių kalbos bei vykdant mokinių socializaciją, mokymo sutartys neturėtų būti sudaromos.

2.3. mokinių paskirstymas į klases (grupes).

Vadovaujantis Priėmimo į valstybinę ir savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklą, profesinio mokymo įstaigą bendrųjų kriterijų sąrašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2004 m. birželio 25 d. įsakymu Nr. ISAK-1019 „Dėl Priėmimo į valstybinę ir savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklą, profesinio mokymo įstaigą bendrųjų kriterijų sąrašo patvirtinimo“, 6 punkto nuostatomis bendrojo ugdymo mokyklų savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija, dalyvių susirinkimas (savininkas) tvirtinamame priėmimo į valstybinių ir savivaldybių bendrojo ugdymo mokyklas tvarkos apraše nurodo priimtą į mokyklą asmenų paskirstymo į klases tvarką ir kriterijus arba subjektą, kuris nustato priimtą į mokyklą asmenų paskirstymo į klases tvarką ir kriterijus. Tikrinimo metu nustatyta, kad visi asmenys mokyklų direktorių įsakymais paskirstyti į klases kartu su bendraamžiais, o vienoje mokykloje paskirti į išlyginamąsias klases.

3. Ukrainos piliečių, kurie atvyko į Lietuvą ir turi teisę joje laikinai gyventi, ugdymo organizavimas:

3.1. mokinių adaptacija.

2021–2022 ir 2022–2023 mokslo metų pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendrųjų ugdymo planų, patvirtintų Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2021 m. gegužės 3 d. įsakymu Nr. V-688 „Dėl 2021–2022 ir 2022–2023 mokslo metų pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendrųjų ugdymo planų patvirtinimo“ (toliau – Bendrieji ugdymo planai), 44.7.2 papunkčiu reglamentuojama, kad prieš pradėdant mokiniui mokytis mokykloje numatoma preliminari mokinio adaptacinio laikotarpio trukmė. Adaptaciniu laikotarpiu stebima mokinių individuali pažanga, pasiekimai. Į mokinio adaptacijos procesų valdymą turi būti įtraukta mokyklos Vaiko gerovės komisija. Kiekvieno mokinio adaptacijos trukmės laikas individualus, mokykla konstatuoja adaptacijos laiko pabaigą, atsižvelgdama į tai, kaip mokiniui sekasi adaptuotis.

Tikrinimo metu nustatyta, kad visose mokyklose, išskyrus vieną, numatytas adaptacinis laikotarpis, kurio trukmė nuo dviejų savaičių iki mokslo metų pabaigos. Adaptacijos metu mokiniams priskiriami mokytojo padėjėjai, Vaiko gerovės komisijų posėdžiuose aptariama naujai atvykusių mokinių adaptacija, mokymosi sunkumai, numatomos poveikio priemonės. Pavyzdžiui, vienoje mokykloje iš užsienio atvykusių mokinių adaptacijos tvarka reglamentuojama mokyklos ugdymo plano susitarimais, kuriais numatyta, kad mokiniai nevertinami pažymiais 2 savaites, nuo pat mokinių atvykimo pradžios mokinius stebi mokyklos psichologas. Praėjus 2 mėnesiams, mokyklos psichologas pagal atliktos apklausos rezultatus parengė pranešimą ir jį per klasių tėvų susirinkimus pristatė tėvams ukrainiečiams, buvo aptartos problemos, tėvai galėjo išsakyti pageidavimus.

Adaptacinio laikotarpio metu mokyklos pagrindinį dėmesį skiria mokinių integracijai į mokyklos bendruomenę.

3.2. Ukrainos piliečių mokymas bendrosiose klasėse.

Vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 46 punktu, mokiniams, nemokantiems lietuvių kalbos, jų mokymąsi mokykla gali organizuoti: intensyviu būdu (išlyginamosiose klasėse, grupėse ar kitomis formomis), kartu užtikrindama, kad kitų dalykų jis mokytųsi kartu su bendraamžiais; intensyviu vien lietuvių kalbos mokymu iki vieno metų (išimtiniais atvejais ir ilgiau) ar trumpiau ir pagalbos pagal mokinio poreikius teikimu kelerius (2–4) metus; mokinio mokymusi kartu su kitais bendraamžiais paskirtoje klasėje, teikiant reikiamą mokymosi ir kitą švietimo pagalbą arba lietuvių kalbos mokymusi kitu mokyklos siūlomu būdu, suderintu su mokinio tėvais (globėjais).

Tikrinimo metu nustatyta, kad mokiniai kartu su kitais bendraamžiais paskirtose klasėse mokosi 32 mokyklose. Bendrųjų ugdymo planų 44.7.1 papunkčiu mokyklos, atsižvelgus į mokinio mokymosi pasiekimus, įpareigojamos sudaryti jo individualų ugdymo planą. Pastebėta, kad individualūs ugdymo planai, suderinti su mokinių tėvais (globėjais), sudaromi tik keturiolikoje mokyklų, o aštuoniolikoje – tokie planai nesudaromi. Sudarant individualius ugdymo planus, derinama, kurių dalykų mokiniai mokosi Lietuvoje ir kurių Ukrainoje nuotoliu būdu, perskirstomos valandos dėl lietuvių kalbos mokymo ir kt. Mokytojai patys ruošia dalykų užduotis, kurios individualizuojamos ir diferencijuojamos pagal mokinių gebėjimus, jas paaiškina rusų kalba, naudojasi interneto platforma „Visos Ukrainos mokykla internete“.

Lietuvių kalbos mokymą mokyklos organizuoja įvairiais būdais: mokiniai lietuvių kalbos mokosi kartu su bendraamžiais pagal bendrąsias bendrojo ugdymo programas, pritaikant užduotis individualiai, sudaromos mobilios grupės, skiriamos grupinės bei individualios konsultacijos, vyresnių klasių mokiniams sudarytos sąlygos mokytis savarankiškai. Pastebėta, kad vienoje mokykloje 5–8 klasių mokiniai lietuvių kalbos nesimoko, o kitoje mokykloje vidurinio ugdymo programos baigiamosios klasės mokiniui leista lietuvių kalbos pamokų nelankyti.

3.3. Ukrainos piliečių mokymas išlyginamosiose klasėse (grupėse).

Užsieniečių vaikų ugdymas išlyginamosiose klasėse, grupėse organizuojamas vadovaujantis Užsieniečių ir Lietuvos Respublikos piliečių, atvykusių ar grįžusių gyventi ir dirbti Lietuvos Respublikoje, vaikų ir suaugusiųjų ugdymo išlyginamosiose klasėse ir išlyginamosiose mobiliosiose grupėse tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2005 m. rugsėjo 1 d. įsakymu Nr. ISAK-1800 „Dėl Užsieniečių ir Lietuvos Respublikos piliečių, atvykusių ar

grįžusių gyventi ir dirbti Lietuvos Respublikoje, vaikų ir suaugusiųjų ugdymo išlyginamosiose klasėse ir išlyginamosiose mobiliosiose grupėse tvarkos aprašo patvirtinimo“, bei Bendrųjų ugdymo planų 46 punkto nuostatomis. Mokykla, kurioje steigiama išlyginamoji klasė ar grupė, rengia išlyginamosios klasės ar grupės ugdymo planą ir pamokų tvarkaraštį.

Patikros metu nustatyta, kad tik viena mokykla ugdymą organizuoja išlyginamosiose klasėse, ji yra parengusi išlyginamosios klasės ugdymo planą ir pamokų tvarkaraštį. Šioje mokykloje lietuvių kalba mokoma intensyviu būdu (skirtos 24 valandos per savaitę, iš jų 6 valandos per savaitę skiriamos integruotam lietuvių kalbos ir technologijų mokymui), fizinio ugdymo, anglų kalbos ir muzikos mokomasi bendrosiose klasėse kartu su bendraamžiais, skiriant po 1 valandą per savaitę.

3.4. galimybės Ukrainos piliečiams mokytis gimtosios kalbos ir Ukrainos istorijos.

Vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 44.1¹ papunkčiu nepilnamečiam asmeniui, kuriam Lietuvos Respublikoje Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. kovo 16 d. nutarimu Nr. 224 „Dėl laikinosios apsaugos Lietuvos Respublikoje užsieniečiams suteikimo“ yra ar buvo suteikta laikinoji apsauga, sudaro sąlygas mokytis ukrainiečių kalbos, o 44.7.3 papunkčiu reglamentuojama, kad mokykla su iš Ukrainos perkeltu mokiniu aptaria ukrainiečių kalbos mokymosi galimybes ir numato mokymosi būdus. Iš Ukrainos perkeltam mokiniui pasirinkus mokytis ukrainiečių kalbą, skiriamos 5 pamokos per savaitę. Pamokos ukrainiečių kalbai mokytis gali būti skiriamos perskirstant pamokas mokinio individualiame plane tarp dalykų, iš ugdymo poreikiams tenkinti ir mokymosi pagalbai teikti numatytų pamokų ir kt.

Patikros metu nustatyta, kad dešimtyje mokyklų mokiniai mokomi ukrainiečių kalbos ir / ar Ukrainos istorijos (iš jų šešiose mokyklose mokoma tik ukrainiečių kalbos). Kitos mokyklos dėl mokytojų trūkumo neturi galimybės sudaryti sąlygų mokytis ukrainiečių kalbos ir / ar Ukrainos istorijos. Vienoje mokykloje pradinį klasių mokiniai, kurie mokosi klasėse kartu su bendraamžiais, ukrainiečių kalbos ir istorijos nesimoko, tačiau yra sudarytos 2, 3 ir 4 tik ukrainiečių vaikų klasės, jose visi mokomieji dalykai mokomi ukrainiečių kalba, ukrainiečių gimtajai kalbai mokytis skirtos 7 valandos per savaitę, Ukrainos istorija integruota į pasaulio pažinimo dalyką. 5–8 kl. mokiniams šioje mokykloje ukrainiečių kalbai mokytis skirtos 3 valandos per savaitę. Mokytojai naudojami Ukrainos platformose pateikta skaitmeninė ugdymo turinio medžiaga.

3.5. galimybės mokytis pagal Ukrainos ugdymo programas nuotoliniu būdu Ukrainoje veikiančiose mokyklose.

Švietimo įstatymo 24 straipsnio 3 dalies 1 punktu reglamentuojama, kad kiekvienam užsieniečiui, turinčiam teisę nuolat ar laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje, valstybė garantuoja pradinį, pagrindinį ir vidurinį ugdymą, todėl jei mokinyš ar jo tėvai (globėjai) išreiškia norą mokytis pagal Ukrainos ugdymo programas nuotoliniu būdu mokykloje, veikiančioje Ukrainoje, mokinyš turi būti priskirtas ir mokykloje, veikiančioje Lietuvoje, ir įregistruotas Mokinių registre. Mokykla, veikianti Lietuvoje, turi turėti raštišką patvirtinimą iš mokyklos, veikiančios Ukrainoje, kad mokinyš joje mokosi nuotoliniu būdu. Mokiniui mokykloje Lietuvoje turi būti užtikrinamas lietuvių kalbos mokymasis mokyklos siūlomą būdu, suderintu su mokinio tėvais (globėjais), jam gali būti siūlomas dalyvavimas neformaliojo švietimo veiklose (būreliuose) ar kitoje mokyklos veikloje, užtikrinančioje bendravimą su bendraamžiais.

Tikrinimo metu nustatyta, kad 24 Lietuvos mokyklose 213 registruotų mokinių mokosi nuotoliniu būdu Ukrainoje veikiančiose mokyklose. 137 mokiniai pateikė raštiškus patvirtinimus, kad jie mokosi nuotoliniu būdu. Pastebėta, kad vienoje mokykloje 1 mokinyš, o kitoje 16 mokinių, kurie mokosi nuotoliniu būdu Ukrainos mokyklose, lietuvių kalbos dalyko nesimoko, kitose mokyklose visi mokiniai yra mokomi lietuvių kalbos.

Vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 32 punkto reikalavimais, mokykla privalo vykdyti mokinių mokymosi krūvio stebėseną bei priimti sprendimus dėl mokymosi krūvių sureguliuavimo. Tikrinimo metu nustatyta, kad dauguma mokyklų nesidomi, kaip sekasi mokiniams mokytis nuotoliniu būdu Ukrainos mokyklose, nesiima priemonių dėl mokymosi krūvių sureguliuavimo.

Pastebėta, kad viena mokykla turi pasirašiusi bendradarbiavimo sutartį su Ukrainoje veikiančia mokykla, kurios pagrindu sudarė galimybę mokiniams mokytis nuotoliniu būdu pagal Ukrainos bendrojo ugdymo programas.

3.6. švietimo / mokymosi pagalbos teikimo galimybės.

Vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 41 punkto teisiniu reglamentavimu, mokymosi pagalba ugdymo procese turi būti teikiama kiekvienam mokiniui, kuriam ji reikalinga, o atsižvelgus į 44.7 papunkčio nuostatas mokykla, prieš pradėdant iš užsienio atvykusiam mokiniui mokytis mokykloje, aptaria su mokinio tėvais (globėjais) švietimo pagalbos poreikį, taip pat pagal Nuosekliojo mokymosi tvarkos aprašo 11 punkto nuostatą mokykla, priimdama iš užsienio atvykusį asmenį, užtikrina mokiniui reikiamą švietimo / mokymosi pagalbą. Patikros metu nustatyta, kad 34,61 procento ukrainiečių mokinių gauna psichologo pagalbą, 0,07 procento – specialiojo pedagogo, 60,88 procento – socialinio pedagogo, 3,28 procento – logopedo ir 23,6 procento – mokytojo padėjėjo pagalbą. Daugumoje mokyklų sudarytos galimybės mokiniams lankyti ir individualias, ir grupines mokymosi konsultacijas kartu su bendraamžiais, mokytojai, mokytojų padėjėjai konsultuoja dėl namų darbų atlikimo, yra paskirti bendraamžiai mokiniai-mentorai, kurie suteikia visokeriopą pagalbą ukrainiečiams. Pažymėtina, kad 7 mokyklose mokymosi konsultacijos nevyksta, motyvuojama tuo, kad nėra poreikio.

3.7. pedagoginių darbuotojų išsilavinimas ir kvalifikacija.

Švietimo įstatymo 48 straipsnio 5 dalimi reglamentuojama, kad dirbti mokytoju turi teisę asmuo, kuris yra įgijęs kvalifikaciją užsienio valstybėje ir kuriam Vyriausybės nustatyta tvarka pripažinta atitinkama kvalifikacija. Tikrintose mokyklose patikros metu dirbo penkiolika mokytojų ir penki švietimo pagalbos specialistai (Ukrainos piliečiai), visi jie yra gavę išsilavinimo bei kvalifikacijos pripažinimą. Ukrainiečius lietuvių kalbos moko 151 mokytojas, visi jie atitinka Švietimo įstatymo 48 straipsnio 1 dalyje bei Reikalavimų mokytojų kvalifikacijai aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. rugpjūčio 29 d. įsakymu Nr.V-774 „Dėl Reikalavimų mokytojų kvalifikacijai aprašo patvirtinimo“, nustatytus reikalavimus.

Vienoje mokykloje ukrainiečių kalbos moko 5 mokytojo-padėjėjai ukrainiečiai. Direktorius teigimu, šie asmenys yra pedagoginiai darbuotojai, tačiau į Švietimo, mokslo ir sporto ministeriją dėl jų išsilavinimo bei kvalifikacijos pripažinimo nesikreipė.

Mokyklų direktorių teigimu, trūksta 34 mokytojų (pradinių klasių, anglų kalbos, lietuvių kalbos, matematikos, geografijos, istorijos, fizikos, chemijos, ukrainiečių kalbos) bei 33 švietimo pagalbos specialistų (logopedų, psichologų, mokytojų padėjėjų, surdopedagogų, specialiųjų pedagogų), tačiau šis poreikis gali kisti, priklausomai nuo ukrainiečių mokinių skaičiaus ateinančiais mokslo metais.

3.8. mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimas.

Vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 44.7.2 papunkčiu bei 50 punktu išlyginamosiose klasėse, grupėse ir mokinių adaptacijos laikotarpiu taikomas tik formuojamasis vertinimas. Patikros metu nustatyta, kad septyniose mokyklose mokinių pažanga ir pasiekimai vertinami pažymiais, taikant 10 balų vertinimo sistemą, kitose mokyklose – ideografinis, formuojamasis arba įrašas „įskaityta“ arba „neįskaityta“. Mokinio pažanga ir pasiekimai fiksuojami elektroniniame dienyne.

3.9. mokinių pasirinkimas laikyti brandos egzaminus.

Brandos egzaminų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2006 m. gruodžio 18 d. įsakymu Nr. ISAK-2391 „Dėl Brandos egzaminų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo ir Lietuvių kalbos ir literatūros įskaitos organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Brandos egzaminų organizavimo tvarkos aprašas), 7 punktu reglamentuojama, kad kandidatas einamaisiais metais be lietuvių kalbos ir literatūros brandos egzamino gali rinktis ir laikyti ne daugiau kaip šešių dalykų brandos egzaminus, o 12¹ punktu nurodyta, kad iš Ukrainos atvykęs vidurinio ugdymo programos baigiamosios klasės mokinys prašymą laikyti brandos egzaminus mokyklos vadovui pateikia iki 2022 m. gegužės 24 dienos.

Patikros metu nustatyta, kad 8 mokyklose 15 vidurinio ugdymo programos baigiamosios klasės mokinių pasirinko laikyti brandos egzaminus: anglų kalbos, biologijos, chemijos, fizikos, informacinių technologijų, rusų kalbos, matematikos. Jų pasirinkimai laikyti brandos egzaminus pateikti ir įteisinti vadovaujantis Brandos egzaminų organizavimo tvarkos aprašo nuostatomis.

3.10. neformaliojo vaikų švietimo programų pasirinkimo galimybės.

Vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 45.2 papunkčiu mokykla, organizuodama atvykusių asmenų mokymą, konsultuoja dėl neformaliojo vaikų švietimo veiklų pasirinkimo, numato galimybes mokytis kalbų per neformaliojo vaikų švietimo siūlomas veiklas mokykloje. Visose tikrintose mokyklose sudarytos galimybės lankyti neformaliojo vaikų švietimo užsiėmimus ir mokykloje, ir už jos ribų. Mokiniai lanko muzikos, dailės, šokio, sporto, informacinių technologijų ir kitų kryptių programas, važiuoja su bendraamžiais į ekskursijas, edukacinius renginius, dalis mokinių lanko dienos centrus. Mokyklos planuoja organizuoti bendras lietuvių ir ukrainiečių vasaros poilsio stovyklas.

IŠVADOS:

1. Mokyklos asmenų, atvykusių iš Ukrainos ir norinčių mokytis pagal Lietuvos bendrojo ugdymo programas, priėmimą vykdo laikantis Nuosekliojo mokymosi tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2005 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. ISAK-556 „Dėl Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašo patvirtinimo“, nustatytų reikalavimų.

2. Visose patikrinime dalyvavusiose mokyklose (išskyrus vienoje (3 proc.)) švietimo santykiai tarp mokinio ir švietimo teikėjo įforminami rašytinėmis mokymo sutartimis.

3. Dvi (6 proc.) mokyklos nevykdė 2021–2022 ir 2022–2023 mokslo metų pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendrųjų ugdymo planų, patvirtintų Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2021 m. gegužės 3 d. įsakymu Nr. V-688 „Dėl 2021–2022 ir 2022–2023 mokslo metų pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendrųjų ugdymo planų patvirtinimo“, 46 punktu nustatytų reikalavimų, nemokė mokinių lietuvių kalbos.

4. Visose patikrinime dalyvavusiose mokyklose (išskyrus vienoje (3 proc.)) numatytas mokinių adaptacinis laikotarpis.

5. Užsieniečių vaikų ugdymas išlyginamosiose klasėse, grupėse organizuojamas vadovaujantis ugdymo organizavimą išlyginamosiose klasėse, grupėse reglamentuojančiu teisiniu reguliavimu.

6. Dešimtyje (30 proc.) mokyklų mokiniai mokomi ukrainiečių kalbos ir / ar Ukrainos istorijos.

7. Mokyklos, mokiniams mokantis Lietuvos mokyklose kasdieniu ugdymo organizavimo būdu ir nuotoliniu būdu Ukrainos mokyklose, nesiima priemonių dėl mokinių mokymosi krūvių sureguliuavimo.

8. Mokyklos ukrainiečių mokiniams organizuoja švietimo / mokymosi pagalbą.

9. Mokytojų, dirbančių su ukrainiečiais, išsilavinimas ir kvalifikacija atitinka Švietimo įstatymo 48 straipsnio 1 dalies bei Reikalavimų mokytojų kvalifikacijai apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. rugpjūčio 29 d. įsakymu Nr. V-774 „Dėl reikalavimų mokytojų kvalifikacijai aprašo patvirtinimo“, nustatytus reikalavimus.

10. Ukrainiečių vaikams sudarytos galimybės lankyti neformaliojo švietimo užsiėmimus ir mokykloje, ir už jos ribų.

REKOMENDACIJOS:

1. Mokykloms:

1.1. ukrainiečių bendrojo ugdymo programas vykdyti laikantis Sutikimo vykdyti užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) išdavimo, galiojimo sustabdymo ir galiojimo panaikinimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. birželio 6 d. nutarimu Nr. 649 „Dėl Sutikimo vykdyti užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) išdavimo, galiojimo sustabdymo ir galiojimo panaikinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, nustatytų reikalavimų (<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.426658/asr>);

1.2. mokiniams, nemokantiems lietuvių kalbos, jos mokymąsi organizuoti vadovaujantis 2021–2022 ir 2022–2023 mokslo metų pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendrųjų ugdymo planų, patvirtintų Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2021 m. gegužės 3 d. įsakymu Nr. V-688 „Dėl 2021–2022 ir 2022–2023 mokslo metų pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendrųjų ugdymo planų patvirtinimo“, teisiniu reglamentavimu;

1.3. ukrainiečių mokymąsi organizuoti vadovautis teisės aktais, kurie reglamentuoja užsieniečių vaikų ugdymą Lietuvos mokyklose;

1.4. mokyklų bendruomenėms pasinaudoti Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos interneto svetainėje pateiktomis nuorodomis apie mokinių, atvykusių į Lietuvos Respubliką iš Ukrainos dėl Rusijos Federacijos karinių veiksmų Ukrainoje, ugdymo organizavimą (<https://smsm.lrv.lt/lt/informacija-del-karo-pabegeliu-is-ukrainos>).

2. Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijai:

2.1. svarstyti ukrainiečių priėmimo į mokyklas pirmumo tvarkos įteisinimo galimybę Priėmimo į valstybinę ir savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklą, profesinio mokymo įstaigą bendrųjų kriterijų sąraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2004 m. birželio 25 d. įsakymu Nr. ISAK-1019 „Dėl Priėmimo į valstybinę ir savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklą, profesinio mokymo įstaigą bendrųjų kriterijų sąrašo patvirtinimo“;

2.2. patikslinti Nuosekliojo mokymosi tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2005 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. ISAK-556 „Dėl Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašo patvirtinimo“, mokinių atvykusių iš užsienio, priėmimo mokytis pagal bendrojo ugdymo programas, metinių mokymosi pasiekimų fiksavimo, kėlimo į aukštesnę klasę, ugdymo programos baigimo, kartojimo reglamentavimą.

Pažymą parengė Švietimo kokybės ir regioninės politikos departamento Regioninės politikos analizės skyriaus specialistai